

E. A. Okunevova, veteránka práce, Novosibirsk:

N e u s t o u p í m e .

Říši Vám jako odpověď na dopis N. Andrejevové, otisknutý v "Sovětskoj Rosii" 13. března t.r. s názvem "Nemohu se vzdát svých zásad".

Moji rodinu trýznila zlověstná dlan' represí. Můj otec, Isajev A.K., vstupil do strany v r. 1920 v Novonikolajevsku /nyní Novosibirsk/. Bývalý čekista, byl uvezněn v r. 1936. Ve vězeních, na Kolymě, ve vyhnanství otec byl 17 let. Rehabilitován byl v r. 1957. Krátce řečeno, my s maminkou jako "rodina nepřítelů národa" jsme byli v r. 1937 odsunuty z Moskvy na Sibiř, /Taru/, kde jsme prožili 6 let. V r. 1943 jsme utekli, zničili dokumenty s razítky NKVD, takže už 45 let já žiji v Novosibirsku.

Jak docílit toho, aby se student stal Specialistou, i Občanem?

Ukazuje se, jak píše N. Andrejevová na setkání s hrdinou Sovětského svazu, plukovníkem v záloze V.F. Mozoževym, že když mu studenti dali otázku o politických represích v armádě. "Veterán odpověděl, že se s represemi nesetkal... Někteří byli jeho odpovědí rozčarováni..." Nu, to je tedy odpověď, a zároveň s komentářem. To sedí jako pěst na oko. Veterán odešel od odpovědi. A právě on měl a byl povinen říci studentům o represích v armádě ve 30-tých letech. Podle mého bylo nutné říci, že za r. 1937-38 represím podlehl pětina všech důstojnických kádrů. Bylo nutné říci o vítězstvích za občanské války, o zásluhách M.V. Frumzeho, V.K. Bljuchera, M.N. Tuchačevského, I.P. Uboreviče, I.E. Jakira, A.L. Jegorova... O legendárním veliteli 1-ní Jezdecké armády B.M. Dumenko. O tom za jakých těžkostí se podařilo Tuchačevskému vytvořit tankové korpusy a jak tyto byly rozformovány jako hnízdo "nepřátel národa". O tom, že je začali vytvářet znovu až před samou válkou, po vítězství fašistického Německa nad Francií, kdy byla využita teorie hlubokých tankových proražení frontu. Že zakladatelem této teorie je právě M.N. Tuchačevskij. O tom, že novinář Ernst Henry v knize "Hitler proti SSSR", vydané v r. 1938, nejen že předpověděl válku, ale i její průběh a finale. Tak kdo má tedy nést ke studentům pravdu - hrdinskou, vítěznou, ale i hořkou a tragickou? Plnou Pravdu.

O "terorismu". Byl on, nebo nebyl? Ne, Andrejevová se nepře, že byl, a pouze ironizuje. Ona nechápe, že nejde o "hádání o slova", ale sám terorismus. Že obecným úsilím se snažíme zjistit, vysledovat jeho podstatu, prapříčinu, jeho skutky a následky. Aby se už teror nikdy neopakoval. O "politickém otroctví" a všeobecném strachu. Byl-li strach? Za Lenina a nějaký čas po něm, nebyl. Nebylo koho se bát. Počínaje 30-tými lety, nás strach natolik ovinul, že se třese-me až do dnešního dne. Akademik Vernadskij ve svém deníku napsal 16.4.1941: "miliony lidí jsou přeměněny na jakousi dobu uvězněny: v jakýsi druh otroctví". Tak v tom je zarytý vztekly pes "kultu osobnosti". Strach jej vytvořil. A nestálo by za to žít bez víry, že strach bude překonán. A právě dnes jeho překonání probíhá.

My si nepřejeme být otroky.

My si nepřejeme být němi.

Tady je třeba říci i o takovém výtce na naši adresu: věc není ve Stalinovi, "věc je v nás" /L. Aninskij, "Znamja" č. 6/87/. To znamená: "Na každý kotel je ta správná poklička", jak říkával veliký Rabelais. No, ale tady já nesouhlasím s L. Aninským. Ne najednou jsme se stali otroky. Národ se vzpíral, "kotel" vřel. Řeknete, jak bylo možno se protivit zločinci, který už v době příchodu k moci používal metody jezuitů? Jak bylo možno se postavit diktátorovi, předělávajícímu orgány NKVD v trestní aparát, orgány soudní - ve stádo sluhů, zločinců? A přesto odpor byl. V prvních řadách odpůrců byli leninisté: N.I. Bucharin, A.I. Rykov, Ch.G. Rakovskij... Vzpomněme hrdé slova akademika N.I. Vavilova: "Půjdu na hranici, budu hořet, ale svého přesvědčení se nevzdám!" A to - v tisku, veřejně! A to - v r. 1939! Mne pronásleduje tento obraz: N.I. Vavilov, vědec, uznávaný celým světem, humanista - v lapátech, v oblečení otroků starého Říma, s dírami pro hlavu a ruce v pytlí, stojí u vyšetřování... Nedávno jsme se dozvěděli jaké hrdinství projevila generální tajemník ÚV VIKSM Alexandr Kosarev, Valentina Pikina, Serafim Bogačev, Vladimír Alexandrov - ano to jsou opravdoví vůdci těch co budovali GAZ, XTZ, Magnitogorsk, Chibiny... To jsou oni - kladní hrdinové!

A což to není odpor - XVII. jезд strany v r.1934? Jak se nyní stalo známo, Stalin a jeho okolí skryli skutečné výsledky hlasování, čímž uskutečnil těžký politický zločin, a potom trestní - represím podlehli takřka všichni delegáti sjezdu a zabili 98 z 139 členů a kandidátů ÚV strany.

Co my můžeme nyní vytknout našim publicistům a spisovatelům, tak to jediné to, že málo osvětlují heroizm odpůrců.

Poslední přetahování o slova - o moci "Chámů u moci". Chámů bylo velmi mnoho. A čím byl sám Stalin? On vrhl těžkou pomluvu na N.K.Krupskou t.j. i Lenina, a milionům jiných lidí. Chámy byli i jeho spolupracovníci: Ježov, Jagoda, Vyšinskij, Berija, Chvat a tisíce jiných. Oni posypali své oběti nadávkami při vyšetřováních a na stránkách tisku. Samozřejmě, oblévá nás stud, že byla u "kotle" taková "poklička". Cožpak to lze skryt?

N.Andrejevová píše: "Do formy kultu osobnosti" se násilně vtiskuje industrializace, kolektivizace, kulturní revoluce..." Proč "vtiskuje"? Dnes je již všem známo, jakými zločinnými metodami se prováděla např. kolektivizace, jak se hrubě porušovaly principy hospodaření kolchozů, jak bylo roztrháno leninské učení o družstevnictví... Musím zde přesně ocitovat jak N.Andrejevová objasňuje opuštění vesnic v Nečernozemním pásmu. "Já odpovídám, že to je též drahá cena za Vítězství a poválečného obnovování národního hospodářství..." Ne a ne!

Kulturní revoluce? Ano, byly úspěchy, ony jsou všem známy, např. likvidace negramotnosti a mnohé jiné. Ale zde je jeden příklad hodný úžasu: Za Stalina bylo represiováno a rehabilitováno posmrtně /!/ více než 500 /pětset!/ spisovatelů /Literaturnaja gazeta, 23.prosince 1987/.

Nina Andrejeva píše: "Podporuji stranickou výzvu znovuoobnovit čest a důstojnost průkopníků socialismu..." a od sebe dodává: "všech představitelů...včetně Stalina". Ale my ještě ani neznáme všechny průkopníky, čest kterých byla popřena a roztrhána. Nyní je poznáváme, oni se rehabilitují, píší se o nich články... Ale o jaké cti Stalina a jeho nohaleďů jde řeč? To je rouhání. Jestliže bandita zabije jednoho člověka, žádáme co nejvyšší trest zločinci, nežádající znát žádné jeho zásluhy. V tu samou dobu my otrocky vyhledáváme "zásluhy" u zlosyna, který vyhladil miliony lidí. Opravdu, "jedno zabití - vražda, miliony vražd - statistika". To je cynismus mí drazi spoluobčané.

N.Andrejeva objasňuje, že historie to rozsoudí - každá "figura" "dostane svoji skutečnou známku". Ano, historie dovrší svůj soud. A už dnes se tento soud odehrává. I válku jsme vyhráli, jak je dnes už známo, ne díky, a navzdary Stalinovi. /Přečtete si alespoň vzpomínky maršála G.K.Žukova/. Plány, rozhodnutí, jestliže je určoval Stalin, utrpěli porážku. Někdy se já podařilo zabránit. Ale za jakou cenu!

Andrejeva se dostala tak daleko, že jakoby "leví liberálové-socialisté" chtěli "aby každý vedoucí činitel ÚV strany a sovětské vlády po odstoupení jim svého místa byl skompromitován". To není jen insinuace, ale jasné zastrašování stávajícího vedení. Nejhorší je, že to je hon na čarodějnice. Za stalinismu zneuctovali, zabíjeli vedení strany, členy ÚV, vlády. Andrejevovou to nermoutí jak vidíme vrhla se ochranu "cti" těch, kdo zneuctoval i těch kdo zabíjel.

Ještě nedávno zneuctovali N.S.Chruščova.

Posuzující, řeknu otevřeně, trapnou analýzu opublikovaného dopisu, přišla jsem k následujícímu uzávěru: pod záminkou obrany morálního zdraví a sociálního optimismu studentů, našich světlých ideálů, ostře se se ~~kritikou~~ útočí na kritiku a glasnost. Celý dopis je v zásadě - papotězou stalinismu, obrana "cti" Stalina, jeho přívrženců a následovníků. Vychází, že autora nechávají chladným tragedie milionů obětí - zneuctěných, umučených, jejich rodin - též zneuctěných, zničených, rozsápaných. Ona se zasazuje o skončení odhalování zločinců.

Ne, ne a ne! - říkám já. Pravda musí zvítězit. Pravdy není nikdy nadbytek.

"Komsomolskaja pravda", 17. dubna 1988. Kráceno.